

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy óra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Tulzsigor az iskolákban.

Két cikk.

II.

Abban talán egynémelyik higgadtan gondolkozó professzor egyetért velünk, hogy az iskolákban szerzett ismereteknek és tudásnak igazi próbája maga az Élet.

Még talán abban is megegyezhetünk, hogy az iskolák különösen az alsóbb és középfokúak valójában nem azzal a rendeltetéssel bírnak, hogy a legtöbb esetben a tanároknak nem kell okkal alkalmazott tulzsigora megakasztva a tanítványokat abban a törekvésükben, hogy maguknak az Életben valamelyes, kinek-kinek tehetsége szerint való pozícióit megtalálják.

E tekintetben tán nem lesz ok nélkül való dolog arra hivatkozunk, hogy igen sok, főleg a középiskolákban gyengén vagy épen rosszul osztályozott tanulók künn az Életben akárhányszor eredményesebben értékesítették a tehetségüket, mint igen sokan azok közül, a kiknek a tehetsége és tudásáról maguk a professzorok adott esetekben kedvező tanubizonytságot tettek.

Kiki ugy boldogul amugy is az Életben, a mily mértékben megmunkálni tudja a szerencsét és egyik másik működés körben érvényesíteni tudja a tehetségét.

Kérdjük: mi indokolja igen sok esetben a tanári szigor alkalmazását, a mely a legtöbbször csak arra vezet, hogy az egyes életpályáktól ily módon elzárt ifjak csak a proletár elemet növeljék, melyre pedig az állam, vagy társadalomnak egyáltalán semmi szüksége nincs?

Nem-e megokoltabb dolog az, hogy a méltányos és igazságos elbáránsban és megítélésben részesített ifjak előtt nyitva hagyassanak az élet és a boldogulás utjai, míg ellenkezőleg ezeknek elzárásával — mint annyai esetben történt — magával az Élettel való erőszakos leszámolás útjára kényszerítenek a professzori tulzsigor áldozatait?

És főképpen lehet e megokolni azt, hogy például egyik másik beteges ambícióval rendelkező professzor tisztán ennek az ambíciónak (melyből a tulzsigor szokott kisarjadni) ejtse áldozatul azt a tanulót, a kinek tudását igazságosan megmérni nem is állott a szándékában?

Azt hisszük, hogy ezeknek a kér-

déseknek felvetése talán még is csak gondolkozóba ejtheti azokat a professzorokat, a kik a kevésbé tehetséges ifjakat is be tudják és be akarják vezetni az ismereteknek és a tudásnak ama köreibbe, a melyekben a kevésbé termékeny agyu ifju is meggazdálkodhatik a maga részére annyit, hogy annak segélyével az Életben a neki való szerepet megtalálhassa.

Ezeket kiűl szólunk még néhány szót a középiskolai oktatás menetének ellenőrzésére hivatott állami közegeknek, az ugynevezett tankerületi főigazgatóknak az érettségi vizsgálatokon gyakorolt vétő-jogáról.

Azt tán mindenki tudja, hogy a tankerületi főigazgatóknak az a jog van megadva, hogy az érettségi vizsgálatokra jelentkező tanulók írásbeli dolgozatait és szóbeli feleleteit önállóan klasszifikálják.

Ez magyarul azt jelenti, hogy az érettségi vizsgálatokon csak azok a tanulók mennek át, a kiket a főigazgató urak kegyesen áteresztnek.

És miből itélnék a főigazgatók, a kiknek ilyen korlátlan jogot bocsátottak a rendelkezésükre?

Hát egyszerűen egy írásbeli dolgozathoz és egyetlen szóbeli feleletből, a melyet az érettségi vizsgálatokon hallanak.

És miként gyakorolják ezt a jogot?

Hát a legtöbb esetben oly képen, hogy egyáltalán nem veszik számba a tanári kar ítéletét, hanem egyetlen feleletnek az egyoldalú mérlegeléséből önkényesen állapítják meg az osztályzatát az illető tanulónak.

Például hallottunk eseteket, hogy az illető szaktanár által elfogadott írásbeli dolgozatot a főigazgató elvetette, s ezzel meggátolta az illető ifjut abban, hogy egy éven belül szóbeli vizsgálatot tessen.

Arról is tudunk eseteket, hogy a főigazgató a szaktanár által jónak osztályozott feleletre rámondta az elégtelent, a mi azt eredményezte, hogy az illető tanuló tudásának megmérésére első sorban hivatott szaktanár ítéletének ellenére annak az ifjunak még egy évig gyűjtögetnie kell az ismereteit csak azért, mert a főigazgató uraknak — csalahatatlán az ítélő képességük, s mert nekik vétő-jogot nem ok nélkül biztosított a közoktatásügyi kormány bölcsesége.

Hát, hogy az állam felügyeletet

gyakoroltasson az iskoláztatás rendje és menetére, az ellen kifogást tenni nem lehet.

Ámde olyan korlátlan jogokat bizni az állami felügyeletet teljesítő közegekre a főigazgatókra, ez már sem nem helyes, sem nem a tanügy érdekében álló rendelkezés.

Ám gyakoroltassék az állami felügyeleti jog, de nem az illető tanári testülettel szemben, hanem lehetőleg velők egyetértően.

Mindig inkább a tankerületi főigazgató alkalmazkodjék a tanulók osztályozásánál a tanári kar ítéletéhez, mintsem azt faszorozza ki, hogy a tanári kar fogadja el saját ítéletét a főigazgatónak egyetlen feleletre alapított nézetét akkor, a mikor a tanár az iskolai év egész folyamán bevett feleletek összegzéséből állapítja meg az osztályozásnál megnyilatkozó ítéletét.

Nem mi és nem először panaszoljuk fel a főigazgatók részére biztosított vétőjoggal elküvetett visszaéléseket, s azokat a súlyos következményeket, melyeket azok felidézték, s a közoktatási kormány éppen a tanügy érdekében cselekednek, ha a fennforgó s általa is tudott esetek révén komolyan fontolóra venné a dolgot, s azt az utasítást, melyet a főigazgatók részére kiadott, alapos és győzős revízió alá venné!

Az az utasítás — melynek nyomán ilyen konfrozviziák merülnek fel nagyon is — megérett a revízióra.

A kiegyezés válsága.

Budapest, június 6.

Nagy szélesend uralkodik, ugy látszik, a politikai világban, mert Bécsből még semmi hír, hogy Széll mit végzett.

A dróton és telefonon érkezett hírlélek között legérdekesebbek az újabb kompromisszumra vonatkozók.

Mint a M. E. jelenti, a tizenketedik órában a helyzet ismét megváltozott. A király, ugy látszik, mindenképpen el akarja kerülni a kormányválságot és mint a jelek mutatják, ugy Magyarországon, mint pedig Ausztriában. Ez a kifejezett óhaja az uralkodónak eredményezte azt, hogy a két miniszterelnök most már nem ragaszkodik olyan erősen ahhoz, hogy a már benyújtott lemondási kérvényhez ragaszkodjék. Mi sem természetesebb, mint az, hogy ebből kifolyólag indultak meg az új kompromisszum-tárgyalások, a melyeknek természetét titokban tartják

ugyan, de a melyek, bárhogyan forduljanak is az ügyek, csak a törvényben gyökerezhetnek. Ily módon az új kompromisszumnak csak két módzata lehet.

Az első az, hogy a kiegyezési javaslatokat a két parlament plénuma fogadja el, a mi végleges kiegyezésre vezetne.

Tudvalevő dolog, hogy a kiegyezési javaslatokat ugy Magyarországon, mint pedig Ausztriában a parlamenti bizottságok már elfogadták. Mikor ez megtörtént, akkor még nem volt ischli klauzula, sem pedig Széll-féle formula. Közben megcsinálta Bánffy az odiózus ischli klauzulát, a mely nem gyökerezett a törvényben. Ausztriában pedig a pártok roppant tülekedése lehetetlené tette azt, hogy a kiegyezési javaslatokat a plénum elé terjesszék. Időközben pedig a Széll Kálmán fellépett a maga formulájával, a mely elejtven az ischli klauzulát, a törvényeket harmoniába hozta álláspontjával.

A „M—g” is Bécsből a következő értesítést vette:

Bécs, június 7.

Itt most beavatott körökben újabb kompromisszum-hírek keringenek. E szerint legújabbban arról van szó, hogy az 1904-ig tervezett nyilvá-nossági állapot még egy-két évig fönntartassék.

A mezőszégi állami-iskolák.

Szerencsés voltam egy néhány állami-iskola zárvizsgáján jelen lehetni.

Nem okvetetlenkedném cikizéssal, ha bizonyos esemény nem követelné.

Mint örálló azonban kötelességemnek tartom a figyelmet ideje korán felhívni: vigyázz Magyar! — a béke véssesebb . . . s melyet vág álmos népeken gyógyíthatatlannabb a seb...“

Azt mindenki tudja, hogy az állam vallástanítással nem foglalkozkodik és ez egyház! „Hogy vallástanítással nem foglalkozkodik, azt jól teszi, végezze azt az egyház! De hogy az állam ne ellenőrizze a vallástanítást, hogy lehunyt szemmel elnézze, hogy az egyházak hanyagul, vagy éppen semmiképpen se végezzék — azt már rossz szul teszi, mulasztást követ el maga is, mert az államnak nem csak az a kötelessége, hogy képzett, mivel népet neveljen, de épp oly kötelessége az is és jól felfogott érdeke is, hogy vallásos, becsületes népet neveljen. Hogy is mondja a poeta: „minden állam támasza, talpköve a tiszta erkölcs...” stb. A régiek ugy tartották, „hogy egy véka tudományhoz egy köböl erkölcs kell...”

Hát bizony igaz az! Mert vallástalan államnak nincs létjoga.

Az államnak tehát kötelessége ellenőrizni, hogy polgárai ne csak tamittassanak, hanem vallásos nevelésben is részesíttessenek. S ha erre az egyház anyagi okok miatt képtelen, az államnak kötelessége a segélyezés, a gyámolítás.

a szülővárosában állomászó 5. andaluziai vadászrezedhez lett szolgálattételre beosztva. Amint állomáshelyére érkezett, tüstént fölkereste a szülői házat, melytől három hosszú éven át távol volt. Mily nagy volt szomorúsága, mikor szüleit teljesen megtörve a nagy fájdalomtól, kétségbeesett állapotban találta.

Bátyja ugyanis, miután rengeteg pénzt vesztett kártyán és a versenyeken, melyek majdnem teljesen fölemészítették édes atya vagyonát, miután botrányos dorézolásai és kicsapongásai által lehetetlenné tette magát az előkelő társaságokban, egy szép napon eltűnt Barcelonából egy a szépségéről városszerzte ismert cubai orpheumdiva társaságában.

Senki sem tudta, hogy hol van; három hónapja hírt sem hallott senki fölé.

Santiago egy engedelmis, szerető gyermek minden erejéből igyekezett szüleit fájdalmát enyhíteni. De hasztalan. Rideg me-revségük vele szemben még ijesztőbb arányokat öltött, mint annak előtte.

Alig pár heti otthonlét után, kiűtött a cubai polgárháború, melynek folyamánként az Északamerikai Egyesült Államnak hadat izentek Spanyolországnak. Így lett az ő ezrede is mozgósítva és Cubába vezényelve.

IV.

Az áldatlan polgárháború betek óta dul a sziget belsejében, hol a spanyol csapatok véres ütközeteket vívnak a benszült fölkkel.

Június 26-án Santiago egy félszázad vadással előrsként lett kivezényelve. Utjukban véres ütközet fejlődött ki köztük és egy körülből ötször olyan erős fölköl csapat között. A spanyol katonák leirhatatlan bátorsággal küzdöttek és egy felőrai heves tusa után teljesen szétverték az ellenséget, részben lelőve. részben pedig foglyul ejtve őket.

A három fölköl vezér közül kettő halva

Nem jelölöm meg azokat a mezőszégi állami iskolákat, a hol a vallásból a tankötelességek nem vizsgáztak, csak azt említem meg, hogy egy helyt maga a tanfelügyelő is jelen volt a szolgabíróval együtt, s a hallgatóság megbotránkozva tett kérdést a tanfelügyelőhöz, hogy miként történhetik ez?...

Megemlítem továbbá azt is, hogy különösen a protestánsok a szórvány egyházakban a vallástanítást semmibe se veszik. Az elsőrt magyarság a Mezőségen a legtöbb községben, vagy vallástalanul nő fel, vagy rendre lassu felolvadással beleolvad az oláhokba.

Az esemény, melyet fennebb jeleztem, most következik. A mily hanyagok a protestánsok a vallástanításban a szórvány egyházakban, épp oly tevékenyek az oláhok, s a magyar protestánsok lokális kényszerűségét — ökö mohó sietéssel sietnek kiszakmányolni. Az egész Mezőség állami vonalain az oláh gyermekek mindenütt vizsgáztak a vallásból, de a magyarok sok helyt nem... Sőt nem csak az oláh papok tündetőleg viseltek magukat, midőn a magyaryelvű állami iskolákban oláh nyelven vizsgáztatták a vallásból a tanulókat, — de Balázsfalva is eseménystérleg gondoskodott kiküldöttről tanár Vieses Elek ur személyében, ki csak ugy véletlen vendég gyanánt jelent meg a kényesebbnek látszó pontokon, hogy számba vegye a balázsfalvi fekete sereget, ha vajjon a kongruálv kecsesegtetett csapat nom lankadt-e? — Ez különben, az igazat megvallva, csak az itt levő magyarság közvéleménye, de hogy csakugyan kiküldve volt-e hivatalból Vieses ur; nom tudom!...

De a figyelmet ez az esemény mégis felhívja a protestáns egyházhatóságokat felbrazsáthati, hogy a nemzeti érdeket szolgálják hitebben s a szórványos magyarságot a Mezőség mocsaraiban lesüllyedni ne engedjék!...

Ha magasabb egyházi személyek nem jelenhetnek meg, mint az oláhoknál, legalább a papság a zárvisgákor legyen jelen s erre nézve a kellő intézkedéseket tegyék meg.

Az állam pedig ott, a hol magyar lelkégek nincsenek, azaz a mezőszégi iskolákban, hogy az egyházak által kezébe adott vallásos könyvek szerint a magyar ifjúságot tanítsák vallásra is. Ha az állam iskoláival a magyar kultúrát szolgálja: ezt meg nem tagadhatja.

A vallás kivételével elismerem, hogy az állami iskolák csaknem mindenikében a tanítás mintaszerű s a cultura harezosai a magyar haza érdekében dicsegetésen végzik kötelességeiket, különösen kiemelem a mezőszilvási és mező-örmenyési iskolákat, mert ez iskoláknál vallási tekintetben is kitűnő tanításban részesíttettek a magyar gyermekek saját tanítóik által, kik közül, a mint hallottuk, csak az egyik tanító részesült az egyháztól jutalomnak nem nevezhető tiszteletjába. Az oláh gyermekek itt is a helyt lakó oláh papok által tanítottak és oláh nyelven vizsgáztattak, mi eltagadhatatlan örömet szerzett Vieses tanár urnak.

A legnagyobb elismerés tiszteletével adózom szilvási nyájbirtokos Gál Albert ur-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Június 8.

A mellőzött.

Páris, jun. hó.

— Történet a spanyol-amerikai háborúból. —

Irtá: Ríchtzeit Arthur.

I.

Barcelona vadregényes sétatérén, a „Ramblán” harsogó zeneszóval, teljes hadi felszerelésben vonul végig az 5. andaluziai vadászrezed a lakosság lelkes éljenzése mellett.

A férfiak kalapot emelnek az elvonuló harezosok előtt, a nők kendőiket lobogtatják, az ablakokból záporként hull a virág minden oldalról.... az ezred a kikötő felé tart, hol hatalmas tengeri hajó várja, hogy Cubába, a harc színterére szállítsa őket.

A partokon szomorúan csendes néptömeg... busuló szülők, kiknek gyermekei most indultak a hosszú, véres háborúba, honnan talán nem jönnek többé vissza soha!

Az ezred megérkezik. Mindenki fut, rohan, hogy még egyszer megőlehesse hozzátartozóit, hogy utolsó lstenhozzádot mondasson nekik. Óriási zűrzavar, melyben más nem hallatszik, mint az emelő gépek egyhangu zakatolása, vezényszavak a beszállásra, bucsukiáltások és az anyák szivetrázó zokogása...

Egy fiatal hadnagy a hajó árbozához támaszkodva mereven nézi e jelenetet, végtelen szomorúsággal lesve, hogy vajjon a nagy sokaságból nem-e bontakozik ki valaki, a ki feléje is tartana. Se édesanya, se test-

vér, se szerető, sem apa... senki, ki lstenhozzádot mondjon neki?

Nem. Egyedül volt!... és szép, férfias arczán két nagy könnyesepp pergett csendesen végig.

II.

Minden készen van. Tisztek, katonák beszállva, a máha berakva. Mialatt az ezrede imához vezényli a fedélzeten sorakozott legénységet és a zenekar a nemzeti himnust játsza, megoldják a vastag hajóköteleteket, fülhúzzák az óriási horgonyt... a gőzpip hoszszat, fájdalmat szipol és a hajó lassan, méltóságteljesen siklik tova az azurkék vizen.

A parton levők — Viva Espana — kiáltásai között lassanként elmosódnak a fedélzeten levők körvonalai, már-már nem látni egyebet, mint egy füstölög fekete tömeget, mely felett — a középárbocon — háromszor föl és lehúzzák a sárga-vörös lobogót — utolsó lstenhozzádként a hazának.

A fiatal hadnagy könnyes szemekkel nézi az el-elűnő szarazföldet, majd, mikor a hajó a kikötőt elhagyta, lesietett fülkéjébe és egy székre rogyva, fájdalmas zokogásban tört ki.

III.

Tehát az utolsó pillanatban is elhagyatva!... a szülőknek, kiket huszonkét éven át szive egész melegével rajongásig szeretett és imádot, nem volt egyetlen bucsuszavuk gyermekükhöz, a katonához, ki talán többé vissza nem tér soha, ki meghalni indul hazájáért!

— Nagyon elvagyok foglalva, nem kísérelhetek el, szolt az apa.

— Idegessé tesznek az ilyen jelenetek, mondá a anya.

Szegény hadnagy! Hogy irigyelte a közlegények legnyomorultabbikat is, kinek édes anyja ott zokogott a kikötőben megje-

lent sokaság között, a hol ő is oly szívszorongva leste az övét. Az édes anya drága, szent könnyei, melyek gyógyító balzsamként hatnak a nagy fájdalomtól meghasadni készülő szívre!

Mily földöntuli boldogság, ha valaki tudja, látja, hogy szeretik, hogy siratják! Boldogság, melyben neki nem volt része soha!

Carreras Santiago egy gazdag barcelonai negykereskedő másodszülött fia volt, két évvel fiatalabb bátyjánál Josénál. Már világra jöttét bizonyos elégtelenséggel fogadták szülei, a helyett, hogy örvendettek volna születésének.

Mindjárt az első percztől fogva ugy kezelték, mint egy idegen jövevényt, a kit kegyelemből tűrnek meg a szülei háznál. És ez így ment mindig tovább. Mig bátyját elhalmozták minden lehető kedveskedéssel, becézgettek, nagy uri módon neveltették, addig neki csak mellőzöttségben volt része. És ő tűrte a sok keserűséget szólanul, anélkül, hogy valaha egy panaszos hang ajkait elhagyta volna, anélkül, hogy valaha eszébe jutott volna bátyja sorsa fölött irigykedni. Hej! pedig nagyon is lett volna oka zugólni a sors mostohasága miatt! Mig bátyja a város legelőkelőbb társaságaiban megfordult, mulatott, kártyázott, futtatott — szórva a pénzt, játszva a „grandot”, addig ő dolgozott apja üzletében, éjjel pedig tanult.

Alig volt még 18 éves, mikor szíve már csordultul volt keserűséggel és elhatározta, hogy besoroztatja magát katonának és azra a pályán is fog maradni.

Ez volt első ténykedése, mely örömet keltett a szülei háznál csak azért, hogy megszabadulnak tőle.

Hat hónapi szolgálat után he lett vezényelve egy tisztképző intézetbe, honnan három év mulva, mint hadnagy került ki és

nak és kedves nejeinek, kik nemcsak hogy a vizsgálaton a főszolgabíróval együtt kezdettől végéig jelen voltak s a szülési állami iskola zárviszágának ünnepélyét jelenlétükkel emelték, hanem egy sereg díszkötésű jutalomkönyvvel is megajándékozták ugy a szorgalmasabb magyar fiukat, mint a magyar nyelvben előhaladást tett oláh gyermekeket.

r—a.

Polgári iskolák reformja.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, jun. 7.

Az orsz. közoktatási tanács állandó-bizottsága dr. Beöthy Zsolt elnöklésével e hó 6-án tartotta utolsó ülését a nyári időszakban. Ezen az ülésen véglegesen megállapította javaslatát a polgári iskola reformjáról, melyet haladéktalanul fölterjeszt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

Az állandó bizottság javaslata szerint a polgári iskola négyosztályú népoktatási intézet, melyhez a három évfolyamu felső polgári iskola csatlakozik szakirányú képzéssel. A négyosztályú polgári iskola tanterve a népoktatást tovább fejlesztve és betetőzve, önmagában is egészet alkot, a háromévfolyamán felső polgári iskola tanterve pedig a képen állapította meg, hogy az oly általános és szakszerű műveltséget adjon, a mely egyfelől a főiskolai képességet nem kívánó köznevelési és közgazdasági pályákra, másfelől az egyetemes önkéntességre képesítse.

A miniszter előleges döntéséhez képest fogja az állandó bizottság kidolgozni a szervezett és tanterv részleteit, amelyek azután az összes ülés keretében.

A lefolyt iskoláévrben az állandó bizottság a polgári iskola reformján kívül több jelentékeny fontosságú szervezett ügygyel foglalkozott. Elkészítette az osztott népiskola tantervét s megette az előkészületeket az osztatlan népiskola és ismételt iskola tantervének elkészítésére. Szervezeti szabályzatot dolgozott ki a tanítóképző-intézeti tanárok képzéséről, a mely legközelebbi életbeléptetését várja. Revidálta a tanítóképző-intézetek és felsőbb leányiskolák tantervét, amelyek tárgyalásával az őszi időszakot meg fogja kezdeni. Végül foglalkozott az iskolai szünetek kérdésével, a melyről részletes jelentést terjesztett föl a miniszterhez. Összes ülés f. iskolai évben nem tartott; de az összes megnyíló ülésszakban több nagy fontosságú ügy fog az összes ülés döntése alá kerülni.

Magyarok társas utazása Délamerikába, Argentina-köztársaságba, Ayresbe.

Az erdélyi Országos Történeti Ereklje-Muzeum megbízásából, **Czecz János** a magyar szabadságharc hős tábornokának 50 évi számkivetettsége alkalmából leendő idővölésére — rendezi Propper N. János keresk. akadémiái igazgató utazási irodája Budapestén József-körút 15. szám.

Uti terv.

Junis 27. Ismerkedési estély Budapesten a Pannónia szálloda éttermében esti 9 órakor.

Junius 28 reggel 7 órakor a keleti p. udvarból elutazás a fiúmei gyorsvonattal.

Junius 30. Fiumén, Velencén át érkezés Genuába hajóra szállás.

Julius 1. „Washington” első osztálya csavargózóson elutazás Barcellona, S. Vinsenzo Montevideon át.

És a mint így állott, hirtelen eszébe jutottak szülei, kik otthon zokognak, busznak, de nem utána, ki hősiesen harcolt hazájáért, hanem bátyja után, a hitvány, a becsstelen, az áruló után.

Maga előtt látta édes anyját, amint előtte térdre rogyva kegyelemért könyörög, amint kétségbesetten javjeszékél, mikor a „kegyencez” csufos halálát megtudja. Könyörög hozzá a „mellőzött”-hez, kit elengedtek egyetlen bucsuszó nélkül, hozzá, a kinek, mióta él, soha egy parányi sem jutott az anyai szeretet melegéből, hanem csak dermesztő hidegség, rideg zárkózottság. Vajjon, ha választani kellene szüleinek a két testvér közül, melyiket választanák?

Ezek és ezekhez hasonló gondolatok cikáztak villámbelesen agyán keresztül, midőn hirtelen elhatározással kardjék hüvelyébe rejtve, belépett a fogolyhoz.

— Keljen föl, mondá szigorú hangon a fogoly, ki földolokla zokogott a faágyon és felélen kérdéseimre:

— Van-e még magában annyi becsületérzés, hogy itt előttem megesküdjék, miszerint elkövetett becselensége daczára is visszanyerve szabadságát, eddigi áldatlan, hitvány életmódját meg fogja változtatni?

— Esküszöm, hogy lelmem minden erejéből igyekezni fogok tisztességes, becsületes életet élni!

— Megesküszik, folytatá a hadnagy, hogy forrón szeretett hazánk és királyunk ellen, többé nem fog fegyvert fogni?

— Esküszöm!

— Megesküszik, hogy ezentul egész életét szüleinek fogja szentelni, kik magát az imádásig szeretik?

— Esküszöm!

— Akkor jól van..... Fogja köpenyemet — sikkamat és kardomat... és

Julius 19 érkezés Buenos Ayresbe.

Ugyanott időzés július 31-ig. Látogatás Czecz János tábornoknál. A szabadság hősvölzése az európai és amerikai magyarok egyesült küldöttsége által.

Tisztelegés Argentina köztársaság elnökénél és kormányánál.

Kirándulások a Pampasok, a Rio de La Plata vidékeire, a Zsidóság új telepeire stb. stb.

Augusztus 1. A visszautazás megkezdése. A menet irányában érkezés augusztus 19. Genuába, Florenz, Bolognan át Fiuméba s 23 Bpestre.

Esti 9 órakor bucsu vacsora a „Pannónia” éttermében, az uti társaság szétoszlása.

Az utazás összes költségei, névszerint vasuton, gőzhajón I. osztályu jegy esetleg hálókocsi használatával, utközben étellezzéssel, Buenos-Ayresban két heti tartózkodásra első rangu szállódában lakás, teljes és minden igénynek megfelelő étellezzéssel, italokkal 1058 frt, mely összeg a jelentkezéssel együtt vagy az Országos Ereklje-Muzeum Igazgatóságához, Kolozsvárt, vagy Propper N. János igazgató utazási irodájának Budapest, József-körút 15. szám beküldendő.

Megjegyzendő mindazok, kik tartózkodásukat Délamerikában meghosszabbítani óhajják, az augusztus 15-én Buenos-Ayresből Genuába induló hajóval a Navigo Zisne Generale Italiana (ezelőtt Florioet Rubbatino) haj. társaságnak térhetnek vissza, s érkeznek szeptember 3 Genuába, 5—6-án Budapestre. Természetes, hogy ezek a további időzés tartamára önköltségükön gondoskodnak ellátásukról.

Az utazás klasszikus nagyságához mérten a szerfelett olcsó ár, melyben minden költség befoglalatik, a hazafias cél mellett, a szerfelett érdekes és tanulságos programm remélni engedik, hogy ezen, magyar utazó társaság által még soha sem végzett egyhamar alig végezhető remek utazásban számosan vesznek részt.

Jelszavunk: „Isten nevében előre!”

Budapest, 1898. május hó 25.

Propper N. János igazgató.

E programmot Propper N. János, a következő kiséző levéllel küldte be:

Mindentől elvontan, a nagy utazás Dél-Amerikába egy kissé merész, egy kissé különleges vállalkozás. De a magva e ténynek a hazafiai lelkesedés, mely 6000 mérföldnyi utat a magyar, de az emberi szabadságért küzdött hőst, mielőtt örök nyugalomra hajtána idegenben megöszült fejét, még egyszer szülőhazáj, hazája nyelvén üdvözölje: — csaknem történelmi eseményszámba vehető tény s annál nagyobb elismerést érdemlő, mert materializtikus korunk az eszmények ledöntött oltáiraire emelt aranyborjú kultuszán kívül alig ismer magasabb ideálokat...

Ugy alkuszom, mint egykoron a fenyegetett Sodomából távozni készülő Ábrahám. Kezdetben 20—30, utóbb 10, ma 5 eggyenlő kész vagyk indulni. A hajóutazáságok legjavával, vasutakkal úgy egyezkedtem, hogy tekintet nélkül az utasok számára, megadják a kedvezményt. Ennél többet kívíni alig lehet. Ennél könnyebb kivitele a vállalkozásnak nem is gondolható. Én hiszem, hogy e hó 20-ig legalább 10—12 magyar ember aláírása nálam s befizetése a „Pesti magyar kereskedelmi bank”-nál leand. De nem hiszem, hogy csak Kolozsvárt, Erdély szívében 5—6 lelkes és vagyonos, művelt és bátor ember ne akadjon.

E hűt ösztönzött, mikor kidolgoztam az ide mellékelt rövid utitervet. Tal megdöbben egykét szív innen a Királyhágón is. És mégis

meneküljön. Ha az előőrök igazolásra szólítják, a jelszó: „Reina Regente.”

— Öcsém! Öcsém!... hát te?...

Mi lesz veled?

— Azzal maga ne törődjék... Én parancsnok vagyok itt. Parancsolom... Engedelmeskedjék!

— Santiago!...

— Anyánk nevében parancsolom.... távozzék!!

Ezzel a hadnagy ráadta a fogolyra köpenyegét, fejére tette sikkját és kardját kezébe nyomva, kituszkolta az ajtón.

VI.

Reggel a hadnagyot halva találták a faágyon, mellette szolgálati revolvere, melyből egy golyót röpített szívébe.

A földön egy szelet papír a következő felirással:

„Megszegtem kötelességemet. Megszöktettem az árulót, kiben egy régi kedves barátomra ismertem. Ismerem a katonai büntető törvénykönyv kérélehetetlen szigorát. Meg akarom kímélni föllebbvalóimat, kik tudom, mindig nagyon szerettek, hogy itélkezzenek felettem. Magam hajtottam végre a megérdemelt halálos ítéletet. Éljen a haza! Éljen a király!”

Hilary.

— A „Tüvisek és narancsvirágok” szerzőjétől. —

Angolból fordította: **AMICA.**

XIV.

(Folytatás.)

(24)

Eljött a nap, midőn a gyermeket a Lady Kilmore határozott kívánsága következtében a Weldhomi község Szent Háromság

sikertől az utazás; sikerülni fog, hogy a magyar nemzet nevében még egyszer keblünkre öleljük a hőst, ki 50 évvel előbb hullatta véré a szabadságért. Bizony-bizony mondom: a világ minden szabad népe megtapsolja a magyarok e tényét!

Propper N. János.

Propper N. János által összeállított fentebbi programmot és hazafias hangú szép levelét a nagyközönség figyelmébe ajánlja

Az Ereklje-Muzeum igazgatósága.

Tanügy.

Női kereskedelmi tanfolyam Kolozsvárt. Az 1899—1900. tanévben is nyit női keresk. tanfolyamot a kolozsvári állami felsőbb leányiskola. A vallás és közoktatásügyi miniszterium rendelete értelmében a tanfolyamra jelentkező növendékeket már e hónapban be kell jelenteni és a tanfolyam megnyitásához az engedélyt kikérni. A t. szülöket és gyámokat felkérem tehát, hogy akik a nőneki kereskedelmi foglalkozásokra előkészít ezen kurzusára be akarják iratni leánygyermeküket, e hó 15-ig jelentkezzenek személyesen vagy levélben, alulírt intézet igazgatóságánál. A női keresk. tanfolyamba, korra való tekintet nélkül, olyan leány-növendékek vétettek fel, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola négy osztályát, vagy a két osztály felső népiszkolát sikeresen végezték. Felvehetők továbbá olyan nők is, a kik felvételi vizsgálaton igazolják, hogy van kellő képzettségük a tanfolyam elvégzéséhez. A felvételi vizsgálatok f. évi szeptember 18-án lesznek, a tanítás pedig szept. 20-án kezdődik és jövő évi június közepéig tart. A tandíj a jelentkezők számára képest állapították meg. A beíratásra vonatkozó felvilágosításokat szívesen megadja a kolozsvári állami felsőbb leányiskola igazgatósága.

Iskolai záró ünnepély. Ma d. e. 10 órakor nagy érdeklődés mellett folyt le a kolozsvári polgári fiú iskolában az évzáró ünnepély. Az ünnepélyt a tanulók köre rendezte, mely Súlyom János tanár vezetése alatt nagyon szép eredményt tud felmutatni a tanulók értelmi és erkölcsi nevelése terén. Az ünnepélyen dr. Széchy Ákos igazgatóval az egész tanári kar megjelent. Az érdeklődő szülők és tanügybarátok egészen megtöltötték az új épület nagy termét. Az ünnepély műsora ez volt: 1. Király-hymnus, Jókai M.—Erkel F., előadta a tanulók énekkara. 2. Ünnepi beszéd: A magyas szt. koronáról, tartotta Csernő I. tanár. 3. Deák Ferenc emlékezete írta Tóth K., szavalta Pusztai Kálmán, IV. o. tanuló. 4. Belgrád bevételéről, régi magyar ének (1789.) előadta a tanulók énekkara. 5. Jelenítés a kör az évi működéséről felolvasta Léber Gyula, IV. o. tanuló. 6. Magyar népdalok: előadta az énekkar. 7. Szép Ilonka. Melodráma szövegét írta Vörösmarty M., zenéjét Erney F., szavalta Grünstein Dezső, IV. o. növ., zongorán kísérte Gunesch Károly tanár. 8. Bezáró beszéd, képesletben a kör jutalmának kiosztásával, tartotta Súlyom János tanár, a kör vezetője. 9. Élő őseink hazája, Schumann indulója, előadta az énekkar. A műsor minden pontját megtapsolta a közönség. Szép dolog az, hogy a városi fiú iskola azt a napot választotta, a melyen a legelső magyar ember, a magyar alkotmány megtartására ünnepélyes szent esküt tett. Csodálkozunk azon, hogy ezt az évfordulót más iskolákban nem ünneplik meg. Ezt minden iskolában meg kellene ünnepelni s minden alkalommal a szent koronának, az alkotmányra tett koronázási eskünk jelentőségéről emlékbeszédet kellene tartani. Meg kell még említenünk, hogy a

polgári iskola növendékei fegyvermeztettség, katonás testtartás tekintetében is a tornagyakorlatokon az első közé tartoznak.

Az ág. hitv. evang. elemi iskola ma d. e. sikerült ünnepélyt rendezett a koronázás évfordulója alkalmából. A műsor énekből, szavalatokból és Krompecher Hermin h. igazgató ünnepi beszédéből állott.

IRODALOM.

A hóstáti nyelvjárás. Kolozsvár keleti külső város részében élnek Boeskaí szabad hajduinak maradványai, kiket mi „hóstáti” néven ismerünk. Ezek a hóstátiak sajátságosan a belvárosi lakosok nyelvtől többé-kevésbé eltérőleg beszélnek úgy, hogy nyelvjárásuk, mintegy külön dialektust alkot. E nyelvjárással még ezideig, ha bár itt van az egyetem s a tanulmányozásra bő alkalom nyílt volna, senki részletesen nem foglalkozott. Az egyetem már ezelőtt több évvel pályázatot hirdetett a nyelvjárás megírására, azonban a pályázat minden év végén meddő, eredménytelen maradt. A jelen évben azonban akadt egy pályázó, Németh Sándor bölcsészethallgató személyében, ki rövid egy évi itt léte alatt annyira tanulmányozta a hóstátiak beszési sajátságait, hogy a pályamunkával elkészülhetett és a pályadíjat is megnyerte. Németh Sándornak a munka elkészítésében nagy előnyére volt az, — hogy ő egyetemesen segédlelkész is s így a hóstátiakkal minden kelemetlenséget kikerülve, legbensőbbben érintkezhetett. Érdemes munkát végzett, habár nagy nehézségekkel kellett elsősorban megbirkóznia, de azt el kell ismernünk, hogy alapos, nagy körültekintésre való munkát végzett, bizonyítja az a tényis, hogy 25 év alatt ő az, a ki e pályatételt először és sikerrel oldotta. A pályamunkát, átsimiva egyes hibáit, sajtó alá fogja bocsátani. Ezáltal nemcsak a magyar nyelvészettel foglalkozóknak tesz szolgálatot, de a nagy közönségnek, első sorban pedig Kolozsvár közönségének is, mivel megismerteti a vele együtt élő népnek nyelvi sajátságait.

Mulatság.

Májális. A kolozsvári belvárosi r. kath. leányiskola növendékeinek örömapjuk volt tegnapi. Széles jó kedvvel és ártatlan gyermeki örömmel majálisozt az apróság a Lövdölde kertjében. Délután 2 órakor gyűlekeztek össze az iskola udvarán, s onnan osztályonként nemzeti zászlók alatt sorakozva vonultak ki a sétáterezen át a Lövdöldebe. A menet előtt népzenekar haladt, mely vig indulókat játszott, s közébe a gyermekereg eljenzése vegyült. Az eső egyelőre besorította a terembe a gyermekserget, később azonban már kint a szabadban rendezték az ók ártatlan mulatozásait. A Lövdölde csak hamar benépesedett. Mindenféle alakultak a csoportok. Itt labdajáték folyt, amott cizcizáltak, egy helyen nagyban járt a „Benn a farkas”, máshelyen meg a nagyobbak vígan lejtették a táncot, szóval a Lövdölde tegnap nem csak szokatlanul hangos volt, hanem pompás képet is nyújtott a mindenféle játékekben foglalkozó sok száznai leánygyermek örökös mozgása. A kedves és igazán pompás gyermekmulatságnak 8 óra felé volt vége, a mikor is a gyermekek ugyanazon rendben és zenekar kísérettel vonultak be a városba.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, junius 8.

Junius 1-ével új előfizetést nyitottunk.

fiatal anya édes mosolylyal fogadta azt. Teljesen meg volt elégedve. A fiatalnak egy év oly határtalanannak tetszik.

Mig a barátaik és ösmerőseik azt hiték, hogy ók a Kontinensen utaztak, ók a tenger parton a kis Welahom városban voltak elrejtve. A Lady Kilmore által készített terv ez volt: Egy évig a kis fiu az anyjával marad és akkor Holmes Jane veszi át a gyermeket és ő fogja felnevelni. Hilary láthatja azt néha; de ha a titkot meg akarják őrizni, nem lesz szabad azt gyakran látni.

Holmes Jane nem rég vesztette el az egyetlen egy testvérét, egy özvegy embert. Mi lehetne könnyebb, mint azt hitetni el az emberekkel, hogy a testvére gyermekét adoptálta? Vagy ezt kellett tenni Hilarynak, vagy a jövőjére vonatkozólag minden reményről lemondani és Lady Kilmore azt gondolta, hogy a huga sokkal fiatalabb volna, minthogy azt tegye.

Világos, hogy a legcélszerűbb és legokosabb terv az volt, hogy az ő sugalmazását kövessék és akkor a jövőre nézve minden jól lesz elintéztve.

A titok elége jól meg volt őrizve és elég idő maradt helyrehozni, a mi egyszerűen csak fiatalkori bolondság volt. És mindenki tudta, hogy Hilary nagyon ragaszkodott az ő hiúságos szobaleányához, tehát senki sem fogja különösnek találni, ha a szobaleánya fogadott gyermekéhez nagyon jó lesz.

XV.

Azon ladyk névsorában, kik ő Felsőgének az utolsó fogadásán be lettek mutatva, ott volt — „Naine kisasszony, Lankton herczeg asszony által” és Naine kisasszony rögtön az évad szépségének találta magát. És nem úgy, mint a legtöbb szépség, ő az asszonyok szeretetét és tetszését is éppen úgy, mint a legtöbb szépség, ő az asszonyok sze-

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Előfizetési feltételeink:

Egy óra 1 frt 50 kr.
Egy negyed évre 4 frt
Félévre 8 frt

— A koronázás évfordulója.

Ma van 32-ik évfordulója annak az emlékeztetés napnak, a melyen Ferencz József fejére feltették a magyar koronát. A mikor ez a nagy esemény történt, Magyarország népeinek ajkairól, mint egy varázs ítérese szerte az országban elhangzott a szó:

Áldás a királyra!

És a Kárpátok bércei adták meg a viszhangot:

Éljen a koronás király!

Immár harminczkettedik éve, hogy az akkor megkoronázott fejedelem, nagy bölcsességgel, meleg szeretettel és törbetlen alkotmányos érzülettel eltelve végzi az uralkodás nehéz munkáját. Mióta a magyar koronát hordja a fején, azóta csak öregbedett iránta népeinek szeretete; izmosodott a hozzá való ragaszkodás és ő maga is mindehha igyekezett népei javán munkálni, s azok boldogságát és megelégedését biztosítani.

Ezért is oly páratlanul lelkes, igaz és bensőségletes a viszony Magyarországnak népei és uralkodójuk között.

Bármerre jár ez a bölcs ember: szeretet, hála és boldogság fakad a léptei nyomán és ma mikor egy nagy történelmi esemény emlékét utíják meg a népek országszerte, ismét egy óhajítás száll át a magyar Ég felett:

Éljen a Király!

— Istentiszteletek a koronázás évfordulóján. A magyar király megkoronázásának mai évfordulója alkalmából Kolozsvár róm. kath. templomaiban hálaadó istentiszteleteket tartottak. A főtéri plébáni templomban d. e. 10 órakor volt az ünnepi mise, melyet a szokott segédlettel Kiss János lelkész mondott. — A kegyesrendiek templomában reggel 8 órakor tartottak misét, mely alatt a r. kath. főgymnásium ifjúságának dalkara többek között Gyarmathy „Király hymnus”-át is elénekelték.

— Emlektünnepély az iskolában. A koronázási évforduló alkalmából ma reggel 8 órakor a kolozsvári állami polgári leányiskolában a növendékek részére iskolai emléktünnepélyt rendeztek, melynek során a növendékek kara a Szózatot énekelte, mely után Matusovszky J. elszavalta a Honleányt, majd Pallós Albert igazgató tartott a koronázás eseményét méltató beszédet; Perédi Margit elszavalta a Viribus unitis című verset. Az ünnepélyt a növendékek kara által énekelt Hymnusz fejezte be.

— Koszoru a Kossuth-szoborra. Kolozsvárról is visznek a marosvásárhelyi Kossuth-szoborra egy impozáns koszort a szoborleleplezési ünnepély alkalmával. A koszoru Farkas Antal jóhírű műkértészetben készült.

— Kolozsváriak a Kossuth szobornál. A marosvásárhelyi Kossuth szobor leleplezése, mint tudvalévő dolog, folyó hó

retetét és tetszését és éppen úgy megnyerte mint a férfiakét, — mert teljesen ment volt az affektálástól és kaczerágtól. Ő most sokkal szebb volt, mint midőn Carlisle századossal találkozott; alakja jobban ki volt fejlődve és páratlan volt fejlődve és páratlan volt a szimétriában és bájbán. A fashionable világot ostrommal vette be és számtalan bámulói voltak. Egy kevésbé nemes természet elrontottak volna, de Hilary sértetlenül ment keresztül a megpróbáltatáson.

Szive még mindig a meghalt férje és a kis fia között volt megosztva. Midőn az év eltelt, Lady Kilmorenak nagy fáradságába került az anyát a gyermekétől elválasztani. — Hilary kérte, hogy engedje a tiával maradni; azt mondta a nénjének, hogy ő nem törődik a világgal. A kis Gábieltől távol, őtet sem fogja érdekelni semmi és az élet elviselhetetlen lesz. De végre, hosszas rábeszélés után Lady Kilmore győzött.

— Mindazok után, a mit érted tettem, — mondá a hugának, neked is kell valamit tenni értém. Ne féltsd a fiadat, ha nem tartanék attól, hogy mit mond a világ, e pillanatban magamhoz venném őtet és saját gyermekemnek fogadnám. De az nem volna helyes. És Janival, a ki szeretettel fogja gondozni, nagyon boldog leszel.

Csak az ég tudta, hogy a fiatal anyának mennyire hiányzott a gyermeke. Éjjelenként felébredt és hiányzott a kis kezek szorítása, hiányzott a kebléhez simuló aranyos fő, hiányzott a hang, mely most kezdte a nevét kimondani, hiányzott a kedves kis arez, mely oly édesen mosolygott rá. Azok, a kik őtet zsufolt bálterekben látták, vagy az ünnepélyeken és virág kiállításokon vizsgálták, nagyon csodálkoztak arcának a szomorú kifejezésén.

(Folytatása következik.)

11-én, vasárnap lesz, mely alkalmából Kolozsvárról is sokan szándékoznak lerátni a székei fővárosba.

A kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum egyet elnöksége a képviselőkre felkérte az erdélyi dícsőséges hadjáratokban részt vett tiszteletbeli elnökei Szigethy Miklós ezredes Esterházy Kálmán grófot. Vezetésük alatt testületileg kivonul: Deák Albert elnök, Kuszko István muzeum ör, továbbá Vincze István igazgatósági tag. A kik még csatlakozni óhajtanak a tagok közül, a muzeum elnökségénél szíveskedjenek jelentkezni pénteken estig, hogy távirati úton bejelenthető legyen.

A muzeum bejelentésében arra kérte a marosvásárhelyi szobor bizottságot, hogy a koszorúkat, vagy legalább azok szalagjait a kolozsvári történelmi muzeum őrizetére átengedni szíveskedjék. Javasolja továbbá, hogy a szoborból 50 cm. magas miniatúr mintá készíttessék s azt lehetőleg olcsón sokszorosítva, mint emlék tárgyat szoba dísz árúítsák, hogy a Kossuth kultusz ezzel is terjedjen.

A szobor leleplezésre az ereklye muzeum testületén kívül a kolozsvári Egyetemi Kör mintegy tíz tagból álló küldöttséggel képviselteti magát. A küldöttség tagjai Rajcsányi Gyula vezetése mellett: Polgár József, Miklósi Viktor, Deák Gábor, Biró Aladár, Megyesi Ignác, Patrubán István, Engel Sándor és Csizsér Albert egyetemi hallgatók lesznek.

A kirándulók nagyrésze a vasárnap reggeli gyorsvonattal indul.

— **Játószóhely a sétatérén.** A kolozsvári sétatérén a gyerekek részére olyan szép játszótérnek a tervét készítette elő Haller Károly dr. a kolozsvári kerék páros egyletben, a mely ha megvalósul, ritkítani fogja párját. E terv szerint a kerékpárosok körútja fölött egy izléses, szép vashidat építenének, melyen a köröndbe jutna az ember. A körönd területét azután hintákkal s egyéb játékszerekkel el lehetne látni s a belső körbe is az ut szélére sodrony kerítést vonni. Itt a gyerekek teljes védelemben és biztonságban lennének, s gyönyörködtetnék őket a játékokon kívül a pályán folyó egyleti gyakorlatok is. A tegnapi kerékpáros egyleti választmányi gyűlésen a javaslatot nagy lelkesedéssel fogadta el a gyűlés, s ki-mondotta, hogy a szép hidat az egyet a saját költségén elkészíték és ennek tervét a városi tanácsnak az építés engedélyezése végett bemutatják.

— **Vonatok közlekedése Kolozsvár Marosvásárhely között.** A Kossuth-szobor leleplezésére Kolozsvárról indulni lehet 4 vonattal és pedig:

1.) Személyvonattal este	8 ó. 48 p.
Kocsárdra érkezik	10 „ 42 „
Kocsárdról ind. éjjel	10 „ 59 „
Marosvásárhelyre érk.	1 „ 15 „
2.) Személyvonattal este	11 „ 10 „
Kocsárdra érk. éjjel	12 „ 57 „
Kocsárdról ind.	2 „ 30 „
Marosvásárhelyre érk. reg.	5 „ 15 „
3.) Gyorsvonat reggel	6 „ 11 „
Kocsárdra érk.	7 „ 50 „
Kocsárdról ind.	8 „ 10 „
Marosvásárhelyre érk.	10 „ 30 „
4.) Vegyes vonat reggel	8 „ 40 „
Kocsárdra érk.	11 „ 25 „
Kocsárdról ind. d. u.	3 „ 13 „
Marosvásárhelyre érk. d. u.	5 „ 29 „

Vissza, Marosvásárhelyről—Kolozsvárra.

1.) Indulás reggel	5 „ 30 „
Kocsárdra érk.	7 „ 42 „
Kocsárdról ind. d. e.	10 „ 09 „
Kolozsvárra érk.	12 „ 53 „
2.) Indulás délben	12 „ 25 „
Kocsárdra érk. d. u.	2 „ 38 „
Kocsárdról ind.	3 „ 06 „
Kolozsvárra érk.	5 „ 24 „
3.) Indulás d. u.	5 „ 50 „
Kocsárdra érk. este	8 „ 35 „
Kocsárdról ind. gyors.	8 „ 54 „
Kolozsvárra érk. este	10 „ 46 „
4.) Indulás este	9 „ 51 „
Kocsárdra érk. éjjel	2 „ 42 „
Kocsárdról ind.	4 „ 43 „
Kolozsvárra érk. reggel	6 „ 45 „

E kis menetrendet a kirándulók kivághatják és tájékozásul magukkal vihetik.

— **Debreczentől Kolozsvárig kerékpáron.** A kolozsvári kerékpáros egyletnek közlebről kedves vendégei voltak: Hét a közös hadseregben szolgáló magyar tiszt kerékpározott Debreczenből Kolozsvárra. A 220 kilométernyi utat aránylag rövid idő alatt tették meg. Kolmer Arthur Kolozsvár köréismert, rokonszenves fiatal tiszt szervezte a kirándulást, ő értesítette a kolozsvári kerékpáros egyletet, melynek vezetője Bartha György egy társasággal kivonult a derék tiszték elibe.

— **Mire használják Kolozsvárt az elkobzott gyümölcsöt?** Kolozsvárt a Szamosba öntik az elkobzott éretlen gyümölcsöt. Erre most a főváros helyesebb utmutatást ad. Közöljük tájékozásul az alábbiakat: A vásáresarnokokban a nyílt piacokon elkobzott gyümölcsöt eddig a Dunába dobálták s a tulajdonos nem kapott érte semmit. Az elkobzott gyümölcsöt ezután összegyűjtik s szeszfőzésre értékesítik. A főváros az összegyűjtött gyümölcsöt árlejtés útján értékesíti,

még pedig úgy, hogy három-négy évre bérbe adja a jogot s a bérlo köteles a gyümölcs tulajdonosának a vásáresarnoki felügyelő által megállapított kárterítést megfizetni.

— **Orfeum és leányiskola.** Kolozsvárt különös világ van egy idő óta, Valóságos nemzetközi-csempirágó-bevándorlás foly egy idő óta.

Annyi nemzetközi egyéniség jár-kel az utcákon, hogy minden tízedik férfi, a kívül találkozzunk, egész bizonyosan hasbeszélő vagy csempirágó s minden tízedik nő excentrikus chansonet énekesnő és orfeumzongéring.

Ha elindulsz az utcán, minden tízedik ember hátán egy plakátot látsz, melyről értesülsz, hogy a világ legszebb énekesnője itt, meg ott, meg amott énekel.

Ez még semmi. A hirdetési bódék tele vannak aggatva mindenféle színű képelenéből képelenéből orfeumplakátokkal: az utcákon plakát-tornyokat tolnak kétkerekű taligán s a városban reklámplakátokkal telengatott biciklisták karikáznak utcáról-utczára.

Nem csoda tehát, ha megtörténik az a tréfás história, a mit alább akarunk elmondani.

Egy szemtanu beszéli, hogy egyik leányiskola aajtára orfeumplakátot akasztott fel a kihirdő.

Az ott járó-kelő emberek mind odagyűltek és olvasták a nagyhangú hirdetést:

Uj!! Páratlan!! Uj!!
Orpheum!!!
Non plus ultra!
Intressáns szépség!
Impozáns szépség!
A világ legszebb énekesnője!
Itt először!
A legjobb e nemben!
 Uj!! Páratlan!! Uj!!

Odakerül nemskóra egy vidéki ur is. Elolvassa a plakátot és gondolkozik: vajjon nem lenne-e jó este orfeumba menni?

A míg így gondolkodik, három leány ér oda. Csinos, szép, fejlett leány mind a három. Oda járnak az iskolába. Növendékek. Mikor meglátják a plakátot, elnevetik magukat s ezzel bemennek az iskolába.

A vidéki ur pedig megnézi őket s hamiskásan hunyoritva szemével, így beszél magában:

— Ejnye, de fiatalok. No, ezek aztán nem olyan vének, mint a milyent a multkor láttam egyik orfeumban. Megnézem őket. Okvetlen eljövök!

El is határozta magát, hogy este eljön az orfeumba.

Nyolcz órakor találkozik egyik kolozsvári ismerősével. Megőrül neki.

— Hova megysz? kérdi a vidéki ur.

— Tudja a menkö! A feleségem fürdön van. Unom magam.

— Gyere az orfeumba, én is odamegyek! szól a vidéki ur.

— Jó! Hát menjük!

Elindulnak. Mikor egy darabig haladnak, azt mondja a kolozsvári:

— Hova indulsz? Hiszen erre nincs orfeum! Gyere az *Ujvilág*-ba, vagy a *Biazini*-ba.

— Dehogy, dehogy! Gyere csak velem.

A kolozsvári belenyugszik. Végre odaérnek egy csöndes épülethez. Itt olvasta a vidéki ur a plakátot. A plakát ugyan nem volt ott, de azért megfogja a kilincset. Be van zárva. Megrázza.

Nem nyílik ki. Ujra megrázza. Még sem nyílik.

— Ejnye, talán csak nem marad el a mai előadás?

— Bizony, aligha nem! Mert itt csupán csak délelőtt, meg délután szoktak előadásokat tartani...

— Hogyhogy?

— Mert ez a... *leányiskola!*

A vidéki ur tágra nyitotta a szemeit és körülbelől így szólt:

— ?!

— **Egy szegény honvéd.** Kolozsvárt él egy szegény öreg honvéd, ki 48-ban fegyverrel küzdött a hazaért. Azontul hosszú nehéz fogásot szenvedett érte. Tartalékos hadnagy vasuti hivatalnok fia élete virágjában elpusztult. Az öreg családja többi tagjait is elszáratte. Magára áll, munka konyér nélkül, pedig még dolgozóképes a 70 éves mozgékony, irástudó, szerény magaviseletű, kötelességtudó öreg. Neve Szamosy József. A ki valami foglalkozást tud adni az öregnek, az humanus cselekedetet végez, mert megmenti a koplalástól. Lakása Felső-szén utca 11 sz. Az öregot felügyeleti, házi vagy testi teendőkre lehet használni.

— **Sétatéri zene.** Holnap pénteken délután fél 6-tól 7-ig a honvéd zene a következő műsort játssza: 1. Magy. induló Potsátkó G. 2. Katona négyes Strobl. 3. Nyitány Midás Király operettéhez Eilenberg 4. Éjjeli mulatozók keringő Ziehrer. 5. Részletek Bánkban-ból Erkel. 6. A rózsza ligetben, rezgő Cecotika. 7. Egyveleg Lohengrin dalműből Wagner.

— **Nyilvános köszönet.** A Kolozsvári Egyetemi Kör hálás köszönetét fejezi ki első sorban Farkas Ödön konz. igazgató urnak azon fáradságtalan buzgóságáért, melylyel a f. hó 5-én megtartott jubileumi hangversenyre a zene és énekarokat betanította és vezette, köszönetét fejezi ki a konzerv. zenekar működő tagjainak, a Kolozsvári Dalkörnek, Anday Blanka, Ferenzi Irén, Nagy Mariska uniógyeknek, dr. Csengeri János, Gáman Dezső, Madari Zoltán, Répay Andor és Szendrői Lajos urnaknak, mint a hangverseny közreműködőinek.

Önzetlenségükkel valóban kiérdemelték az

egész egyetemi ifjuság halálját; fogadják érte isméltelen őszinte köszönetüket.

Kelt Kolozsvárt 1899. jun. 7-én.

Gergely György Senn Ottó
 Egyet. Kóri elnök. hangv. r. biz. elnök.

— **Elynyelt tü.** Klein Henrik vizvári állomásfőnök neje három hónap előtt évés közben egy varrótűt nyelt, mely valahogy belejutott az ételbe. Kleinné több orvoshoz fordult, hogy távolítsák el a tűt torkából, de az orvosok azzal küldték el, hogy ez csak ideges képzeltetés, sőt arról is lebeszéltek, hogy a fővárosba menjen valamelyik tanár segítségét igénybe veendő. Végre három havi gyötör aggodalom után, a tü a nyelv alatt magától kijött. Kleinné előbb tett fogadásához híven e tüvel gyönyörű baldachint himzett a vizvári templom számára.

— **A birminghami patkányvész.** Birmingham városa veszedelmes egy nyálványának az áldozata. A patkányok oly nagy mennyiségben lepték el, hogy semmi sem biztos előlük. Legsűrűbb ez a raj éjszaka. A házak falain felkuszának s a háztetőkön egész sétatörzöt tartanak. Mindent felfalnak, az üzleti könyvek, egyetlen ív papíros se biztos előlük. Egy odaváló kereskedő rövid egy óra alatt 146 darabot fogott. A macskák sem fognak már ki rajtuk. Az ablakokat nappal se lehet nyitva tartani s még a kényneket is el kell zárni, be kell tönni.

— **A francia-bank pénzkészlete.** A francia-bankot manapság már szintén őrárat őrzi, még pedig a bankon kívül fel s alá sétáló; de azért a bank belsejében is van őrárat, mely arra vigyáz, nehogy avatlatlanok behatolhassanak oda, hol a nagybecsű kinseet őrzik. Ennekelőtte e banknál az a szokás divott, hogy a pénzéke aajtait hydraulikus méssz segítségével kőművesek által nap nap után, a mint t. i. a készpénzkészlet el volt helyezve, befalaztatták. Azután megereszlették a vízvezetékű csapot s addig folytatták a vizet, míg a pénzéke egészen el volt árasztva vele. A professzionátus betörőnek tehát buvár öltönybe bujtatva kellett volna dolgoznia, s a befalazott ajtókat kitörnie, míg csak hozzá férhetett volna az azonkívül vasszerkezetekbe elhelyezett nagy összegkehez. Mikor aztán a bankhivatalnokok reggel megérkeztek, a vizet lebecsátották, a falat lebontatták s a vasszerkezeteket kinyitották. — A német bankot, hasonlólag a többi nyilvános, illetve állami épületekhez, katonai őrárat őrzi. Az állami kincstár s a hadi kincseket, melyek sok milliónyi forintot érnek s a melyek közt a franciák milliárdjai is befoglaltnak, a roppant mód megerősített spandani várban őriztetnek, a hova nem egy könnyen lehet bejutni.

— **Levegőfogasztás.** Vannak olyan szenvedélyes statisztikusok, kik mindig számokban beszélnek, számokkal bizonyítanak s még azt is feljegyzik, hogy a kövér ember mennyit eszik s hány vizont az a szegény halandó, ki egyáltalán nem eszik... hanem csak tengeti életét. De nem csak az ilyen drága dolgokat jegyzik fel, hanem felírják azt is, annak a fogyasztást is, a mi tulajdonképpen pénzünkbe nem kerül. Megállapították a többi között, hogy midőn nyugszunk, egy perc alatt ötszáz köbhüvelyk levegőt fogyasztunk. Ha óránként egy mértföldnyi utat teszünk, 800 köbhüvelykre emelkedik a fogyasztás, két mértföld mellett 1000, három mértföld sebesség mellett 1600, s négy mértföldnyi sebesség mellett 2300 köbhüvelykre emelkedik a fogyasztás. Ha neki indulva hat mértföldnyi sebességgel haladunk, az egész ut minden percében 3000 köbhüvelyk az, a mit levegőben megemészünk.

— **Magyarország népesedése.** A Statisztikai Havi Közlemények legújabb füzeté érdekes számadatokat hoz Magyarország lakosságának szaporodásáról, mely áprilisban 10.690 lélekre megy. Ezt a számot lényegesen csökkentette a gyermekek nagy halálázási száma, e hónapban ugyanis 22.951 gyermek halt meg, a mi az összes halálázásnak majdnem fele. Általában az idei év első felében a szaporodás 16.000-rel kevesebb, mint volt tavaly az év első részében. A statisztikát különben itt adjuk:

A magyar birodalomban élve született 60.614 gyermek, halva 1256. Hét évnél fiatalabb korban 22.951-en, hét évnél idősebb korban 26.973-an haltak el, úgy, hogy a halálázások összes száma 49.924, a népesség természetes szaporodása tehát 10.690. A születések száma legmagasabb volt a Tiszán túl, legalacsonyabb a Dunántúl. A megyék közül Ugocea mutatja a legmagasabb arányszámot, a legalacsonyabbat Hontmegye tünteti föl. — Városi törvényhatóságaink között a születések száma tekintetben Kassa áll az első helyen, az utolsón Baja. — A halandóság a Tiszán túl volt a legnagyobb, a Dunán túl a legkisebb. — A megyék közül Szilagy mutatja a legkedvezőtlenebb, Sáros a legkedvezőbb arányszámot. Városi törvényhatóságaink közül aránylag a legkevesebb haláleset Hódmezővásárhelyt tünteti, a legtöbb Selmechányán. Mindent összevéve, a népesedésre az 1898. év nem volt kedvező, mert a mostani év első 4 hónapjában a szaporodás 16.000 lélekkel mögötte maradt a mult év népesedésének.

— **Lakást keresek** október 1-re, 5-6 szobával. Feltételek: világos, tiszta szobák; száraz falak; kert és külön udvar. Ajánlatokat e hónap 20-ig kérek. Czímem T. jegy alatt a kiadóban.

— **Könyvelőnek** vagy irodai munkára vállalkozik, üzletbe, bankba, biztosítási hivatalba egy kereskedelmi akadémiát végzett nő, ki több évig volt már egy üzletben alkalmazásban. Szíves ajánlatok az „Ellenzék” szerkesztőségébe küldendők.

Jótekonyság.

Az unitárius koll. ifjuságának 1899. junius 3-án tartott táncmulatságán felléptek: Nmlt. Hegedűs Sándor, Ferenz József, Kóvári László

20—20 korona, Pákey Lajos és Meltz Hugó 15—15 kor., Rosenberg Ignác 15 kor., Benkő Mihályné, Fekete Gábor, dr. Weiss Miska, Kanyaró Ferenz, Somlyai Mihály 8—8 kor., Gyulay László 6 kor., Albert Dénes, Kozma Ferenz, Boros Sándor, dr. Nyiredy Géza, Rigó Árpád 5—5 korona, Gyulay Orpad 4 kor. 40 fillér, Iszlaj Márton és Mózes András 3—3 kor., özv. Koronka Antalné, Boros György, doktor Veress Vilmos, Gaál Jenő, Baumann Adolf, Mikó Imre, Pallós Albrt, Gálfi Lőrincz, Pálfi Márton, dr. Csengeri János, Péterfi Dénes, Nagy Lajos, Kovács János, Fekete Gyula, ifj. Lászlóczki Sámuel, Szepesváry Frigyesné, Rosenfeld Józsefné, Kaufman György, Remisovszky János, Czákó Józsefné, B. Bakk Endre 2—2 kor., Piger Jánosné, Kopp József, Tussai Gábor, Bölöni Antalné, Tósa László 1—1 kor., Piger János, Landesberg Ernő, Rozenfeld Aladár, Abrudhánynai Ede 10—10 fillér, Fekete Pál 04 fillér. Fogadják a nemesszívű adakozók ezuton is az ifjuság hálás köszönetét a rendező bizottság nevében.

Pap Domokos, Ürmösi József,
 b. pénztáros. b. titkár.

Gabona árak.

A mai hetivásáron a gabona árak a következők voltak:

Buza	métermázsánként	8 frt 50 kr. 9
Rozs	„	6 „ — „ 7-50
Zab	„	4 „ 75 „ 5
Árpa	„	5 „ 50 „ 6
Kukoricza	„	4 „ — „ 4-20

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósítással és sürgőny-levelei.)

Munka nélküli aratók.

Budapest, junius 8.

A már csak pár nap mulva bekövetkező aratást illetőleg az ország minden részéből a legmegnyugtatóbb hírek érkeznek. Mint már írtuk, a földmívelésügyi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben meghagyja, hogy írják össze mindenütt a munka nélküli maradt aratókat s távirati úton jelentsék be nála. A munkás igazolványokat az aratók az idén megott is kiváltották, a hol azt tavaly megtagadták, így p. o. Békés megyében, a szociálista földmivesek főfészkeben. Mint tudósítónk írja, Békés megyében 2371 arató munkás van munka nélkül. Csak magában Endrődön 1500 munka nélküli arató volt. Ezek érdekében Barabás Béla képviselő közbenjárt a földmívelésügyi miniszternél, a ki már intézkedett is, hogy az önhibájukon kívül munka nélkül maradt munkát kapjanak. Csongrád megyéből 520 munka nélküli aratót jelentettek be. Heves megyéből 816-ot. Csanád, Bács, Temes megyékben aránylag kevés földműves van munka nélkül. A földmívelésügyi miniszterumbel munkásosztály különben állandóan működik munkaadók és munkások közt a munka közvetítésen.

Puskin emlékezete.

Pétervár, jun. 7.

Az orosz távirati ügynökség jelenti: Egész Oroszország ma ünnepli Puskin születésének 100-ik születésnapját. A lakosság minden rétegének részvétele nemzeti ünnepé avatja ezt a napot, a melynek megünneplésében nemcsak a főváros, hanem a kormányzósági és kerületi székvárosok, sőt a falvak is résztvesznek. A császári adíztetek, az összes iskolák az egyetemektől a népiskoláig, a községi képviselők, egyesületek stb. nagy összegeket gyűjtöttek, hogy alapítványok, könyvtárak, iskolák stb. alapításával áldozzanak a legnagyobb orosz költő emlékének. A lapok pártkülönbség nélkül lendületes ünnepi cikkekkel közölnek. Külföldről is számos küldöttség jött Pétevárra a Puskin-ünnepre.

Képviselői beszámoló.

Budapest, junius 8.

Görgy Gyula szabadelvű-párti képviselő tegnap tartotta nagy számu választó jelenlétében beszámolóját Lip-pán. — Görgey kijelentette, hogy hi-ve az önálló vámerületnek.

A lippai választók közt nagy lelkesedést keltett a beszámoló.

Jégeső.

Budapest, junius 8.

Apatinból jelentik, hogy ott f. hó 5-én este iszonyú jégvihar dühöngött, a mely körülbelül fél óráig tartott, Dió-nagyáru sőt még ennél is nagyobb jégdarabok estek. A jégeső Apatin környékén az egész termést teljesen elpusztította. A kár nagysága megbecsülhetetlen.

Milliomos pör.

Kaposvár, junius 7.

Nagy Mártonnak, a kadarkuti milliomos-

nak holttestét ma exhumálták és felboncolták. A boncolás megállapította, hogy Nagy Márton agyszélhűdésben halt meg. — A vizsgáló bíró ma Rózsa ügyvédet, Perczel törv.-széki bírót és Szigeti innoknejt hallgatta ki, a kiknek vallomásából a 130 ezer forintos betéti könyvecske elikkasztására vonatkozó vád megerősítést nem nyer. — A vizsgálatot folytatják.

Antiszemita zavargások.

Bukarest, május 8.

A jászvárosi antisemita fosztogatások ügyében a bírói vizsgálat a bujtogatók és a fosztogatásban részt vett egyének ellen lát-szólag folyamatban van ugyan, valójában azonban megtörténik minden. hogy a gyalázatos pusztítás rendezőinek ügye eltussoltas-sék. Ez közös érdeke az ellenzéknek is, a kormánypártnak is, mert a rendezők előkelő szerepet játszanak a közéletben. Hiszen Gref-tianu, a jászvárosi kerületi főnök és Caanan rendőr praefektus részt vettek az antisemita népgyűlésen, melyből a menet fosztogatásra indult; az ellenzék részéről pedig ott volt a fosztogatás színhelyén Marzeszku ügyvéd, egy volt miniszter, a szabadelvű klub elnöke, a ki a fosztogató tömeg közt járt-kelt s a fosztogatóknak megígérte, hogy bántódásuk nem lesz. De a bukaresti „Vointa Nationala” megerősíti azon tényt is, hogy még a jászvárosi felelviteli bíróság főügyésze is a fosztogatótást végig nézte és az embereket azzal buzdította:

„Nem történik semmi bántódástok, csak előre!”

Oly tény, melyet eddig még nem cá-foltak meg. A fosztogatók több mint 1000-en voltak. De azonban mind össze 130-at tartóztattak, köztük többször büntetett egyéneket, a kiknek szolgálatait konzervatívek és liberálisok egyaránt igénybe szoktak venni. Az eljárás velük szemben ugyanaz lesz, mint volt a két évvel ezelőtt Bukarestben lefolyt zsidó zavargások részesei ellen, a hol a forma kedvéért a bünpert végig tárgyalták, a rendezőket azonban büntetlenül hagyták.

Öngyilkos színészsnő.

Nyíregyháza, jun. 8.

Serfőző Zsenni, a debreczeni szin-társulat tagja öngyilkos lett és meg is halt.

A fiatal énekesnő felesége volt Rubos Árpád színésznek.

Az öngyilkosság oka állítólag féltékenység volt.

Fehérvár a királynál.

Bécs, jun. 7.

A király ma hosszabb kihallgatáson fogadta Fehérvár honvédelmi minisztert.

A kiegyezés.

Bécs, jun. 7.

Széll Kálmán ma több mint egy óráig értekezett Golukovszky külügy-miniszterrel.

Uj rektor.

Budapest, junius 8.

A budapesti egyetem új rektora Ponori Thewrewk Emil lett.

Ujabb hírek.

Budapest, junius 8.

A két miniszterelnök ma sem érintkezett egymással.

Széllt a király ma újra kihallgatáson fogadta.

Döntés szombat előtt nem várható.

Főszerkesztő;

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos;

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Hirdetések.

Sz. 1702—1899.

513. 3—3.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott igazgatóság részére 1899. július hó 1-ől 1902. évi június hó végéig szükségelendő lucz-fenyő deszkák biztosítását írány versenytárgyalást tart.

A kolozsvári m. kir. dohánygyár telepére szállítandó száraz — a lehetőségig göröcsnéküli faanyag körülbelül évi mennyisége:

500 db. 13 mm. vastag 21.1 cm. széles 3.8 mtr hos-zu puhafadeszka	
400 " 13 " " 26.3 " " 3.8 " " "	
250 " 13 " " 31.6 " " 3.8 " " "	
700 " 20 " " 21.1 " " 3.8 " " "	
250 " 20 " " 26.3 " " 3.8 " " "	
1000 " 20 " " 31.6 " " 3.8 " " "	
100 " 35 " " 32 " " 3.8 " " "	
100 " 40 " " 29 " " 3.8 " " "	
550 " puhafa lécz és	
150 " pallódeszka 50—32—3.80	

Vállalkozni szándékozók szabályszerűen kállított 50 kros bélyeggel az ajánlott árak szerint esedékes pénzösszegnek megfelföld (5) százaléknyi bánatpénzről, mely készpénz vagy biztositéskép elfogadható értékpapírnak bármely m. kir. adóhivatalnál letétbe történt helyezeséről szóló pénztári nyugtatvánnyal ellátott, kellően lepecsételt írásbeli ajánlatukat **folyó évi június hó 22-én délelőtti 10 óráig** ezen igazgatóság főnöki irodájában annál bizonyosabban nyújták be, mivel a később érkező vagy távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szállítandó faanyagok egy darabja után kívánt egységár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő úgy az árlejtési, mint az általános szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Az árlejtési valamint az általános szerződési feltételek ezen igazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Kolozsvárt, 1899 június 2

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

A gyergyói járás főszolgabírójától.

Sz. 2776—1899. szl.

521. 2—2.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye gyergyói járásához tartozó 4600 lelket számláló Győ-Várhegy és Győ-Salamás községekben a körjegyzői állás Győ-Várhegy székhelyiül üresedésbe jöven, annak betöltésére ezenel pályázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, kik a szóban levő, 400 frt évi fizetéssel, 95 frt utazási és 70 frt irodai átalánnyal, természetbeni lakással, valamint a magánmunkálatokért szabályrendelileg megállapított díjakkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. trv. czikk 6. §-ában előirt képzettségüket, honosságukat és eddigi szolgáltatukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám **folyó évi június hó 30-ig bezárólag** adják be. Gyergyó-Szt.-Miklóson 1899 Junius hó 1-én.

Nagy Tamás,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Szilágyvármegyébe kebeleztet Nagy-Goroszló község határán fekvő, Jasztrabszky Irma urnő, nagy-károlyi lakos tulajdonát képező, mintegy 600 cat. hold szántó, 130 cat. hold legelő és 20 hold kaszálóbirtok megfelelő lak- és gazdasági épületekkel, vásárvármeojoj — korcsmaház és vízimalommal együtt folyó év október 1-től fogva hat évre bérbeadók. 522. 1—3

A gazdasági felszerelés is átvehető.
A bérleti feltételek megtudhatók: **Borody György** ügyvédnél Nagyárolyban és **Péchy Imre** főszolgabírónál Zsibón.

Sz. 29981—1899 tlvk

523. 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kolozsvári kereskedelmi banknak ifj. Ferenc Pipás Juon és neje végrehajtást szenvedő elleni 797 frt 35 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási 797 frt 35 kr. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte és a kolozsvár-vidéki kir. járásbíróság területén levő Kajántó községben és határán fekvő és a végrehajtást szenvedők nevén felvett kajántói 7. sz. tkvben A I. 1. 4. rdzsz. 54. 56. 6. 11. hrsz. egész ingatlan 248 frt becsértékben, továbbá a vgrhtást szenvedők és az 1881. 60. t. c. 156 §. alkalmazásával kiskoru Kis Juon társulajdonos n-ven felvett kajántói 328 sz. tkvben A + 1. rdzsz. 729, 730, 731 hrsz. egész ingatlan 175 frt 50 kr. becsértékben, továbbá a végrehajtást szenvedők és Máthé Vaszilika és neje Kis Anna társulajdonosok nevén felvett kajántói 335. sz. tkvben A + 1. rdzsz. 308, 309. hrsz. egész ingatlan 118 frt 50 kr. becsértékben, — végül a kajántói 173 sz. tkvben A + 1. I 1—4. rdzsz. 1128. 1155. 1159. és 1160. hrsz. alatti közös erdőből végrehajtást szenvedőket megillető 8⁰⁰ od rész jutalokra 26 frt becsértékben mint ezenel megállapított kikáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi július hó 3 napjának délelőtti 10 óráig Kajántó községhezál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alul eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzette árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet §§-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni — avagy az 1881. évi LX. toz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. tszék mint tkvi hatóság, 1899 április hó 20.

Dr. Szentkirályi Gyula
kir. tszéki bíró.

318—1899

Árverési hirdetmény.

Alulírott bi. ósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-vidéki kir. járásbíróság 1897 évi 6922 sz. végzése következtében Pap Imre ügyvéd által képviselt az „Economul” hitelintézet javára Ferenc Juon ellen 700 forint és járul. erejéig 1897. évi november hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján elfoglalt és 965 frtra becsült szarvasmarhák, takarmány, ló, szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-vidéki kir. járásbíróság 1898 évi V. 245—4 számú végzése folytán 700 frt tökékövetelés, — ennek 1895 évi október hó 1. napjától járó 8 százaléka kamatai és eddig összesen 46 frt 60 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig Solyomkón adós lakásán leendő eszközölésére 1899 évi június hó 16. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. 108. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsárán alól is eladatni fognak.

Amennyiben az előírt végrehajtást mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi május hó 27. napján

Piger János,
kir. bir. vghjtó.

328—1899

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár-vidéki kir. járásbíróság 1897—10225. sz. végzése következtében Pap Imre ügyvéd által képviselt az „Economul” hitelintézet javára Podoba János és Pripón Nyikula ellen 80 frt és jár. erejéig 1897 évi december- hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján elfoglalt és 330 frtra becsült szarvasmarhák és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-vidéki kir. járásbíróság 1898 évi V. 302—4 sz. végzése folytán 80 frt tökékövetelés ennek 1896. évi április hó 1. napjától járó 8 százaléka kamatai és eddig összesen 29 frt 31 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig Koródon adósok lakásán leendő eszközölésére 1899 évi június hó 13. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik, ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. trv. cz. 107. és 108. §§-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alól is elfognak adatni.

Amennyiben az előírt végrehajtást mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. trv. cz. 102. §-sa értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1899 május hó 21. napján

Piger János
kir. bir. vghjtó.

A jegenyei gyógyfürdő megnyitása.

Tisztelettel tudatom a n. é. közö séggel, hogy a jegenyei fürdő vendéglőjét **folyó hó 11-én vasárnap** ünnepélyesen megnyitom.

Főgondom lesz házi konyhám jóhírnevét megőrizni, ugyanint a róm. katb. status uradalmi tisztá boraival fogom a t. ver dégeimet kiszolgálni mérsékelt árak mellett. Nevezett naptól minden vonit megérkezését társas omnibusz és kocsik várják.

Bővebb felvilágosítással szolgálhatok „Vereskereszt” vendéglőmben Kolozsvárt, Külmonostor-utca 7. sz.

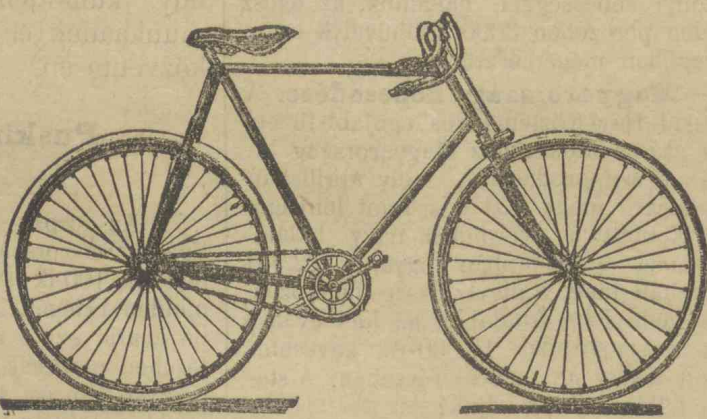
A n. é. közönség szíves látogatását kéri

Kiváló tisztelettel

514. 2—2.

Józsa B. vendéglős.

Sürgönyezim:
Bernáth gépraktár
Kolozsvárt.

A nagybecsű vevőimtet himezni és kötni is megtanítom. Az összes raktáron levő árukat u. m. számtalanfajta uti és verseny kerékpárok, varrógépek, különféle hinta és játéko gyermekkosik, triciklik, 4 éves kortól 12 évesig havi kis részletfizetés ellenében adom.

Ánimért 5 évig szavatolok meg nem felelés esetén, azonnal kicserélem. Egyidejűleg felhivom a n. é. közönség becses figyelmét a szakszerűen berendezett kerékpár, varrógép, mechanikai javító műhelyemre, hol minden javítandót, a legkényesebb igényeknek megfelelően (malírozva, nickellírozva) gyorsan és jutányosan elkészítem.

Minden a szakmára irányuló kérdésre felvilágosítással és kívánságra képes árjegyzékkel szolgálok.

A n. é. közönség további becses pártfogását kéri
515. 2—00.

Butor nagy raktár.

Kizárólag saját műhelyünkben és vezetésünk alatt készült minden stlyben

asztalos- és kárpitos butorainkat
a legszolidabb árakban az érdeklő közönség becses figyelmébe ajánljuk. Helyes kivitelű jó munkáinkkal bármely versenyt kiálljuk és az általunk szállított butorokért a teljes jótállást elvállaljuk.

Kolozsvár: Raktárhelyiség: Unio-utca 8—10. szám.
Műhely: Kis-kandia-utca 2. szám.

GAÁL és MOLNÁR.

Ny. Magyar Műhely nyomdájában Kolozsvárt.

Értesítés!

Arról értesültem, hogy három évtizeden át a legnagyobb közmegelekedésre méltó és a legdöntőváltatás izlett i. kielégítő butorakia roiban és műhelyemben úgy im rendezéséhez szükség s rövid sőtmetet többen, k ny szerszeri irányuló roszindultu bohólmányokkal ama híres-tal'sakra ha-znátk fel, hogy e régi 30 éves működésem teréről végleg visszaléptem, nyugalmba vonultam, dolgozni már telj'sen képtelen vagyok, munkát többé fel sem vállalo. Minthogy kiváló izlésemről és pedan munkámról kü földön elismert nevetem megrontani másképen — p. versenymunkával — nem voltak képesek, mindzt csak ezért híreszteltek és híresztelik ma is, hogy helybeli és vidéki régi vevőim, a kik mindenkor kizárólag engemet voltak kegyesek becses megrendelésükkel kitünteteli, szívből e színet alatt elszokjanak.

Eppu azért az igaz-égnak, előke d vevőimnek és a magam önértetének tartozom e tenditíózus rágalmak dementalásával. A mit írték itenni ama tiszteletteljes kérés által, — hogy sziveskedjenek személyesen meggyőződni egy próbarendelés által az összes állítások ellenkezőjéről — mely alkalommal b-fog bizonyosodni, hogy képes vagyok prdantaria, pontosság, tisztaság, tartósság, izlés jutányosság tekintetében versenyezni a hazai és külföldi legalöllebb czégekkel éppen úgy, mint eddig, eőt nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy ezentul még sokkal inkább.

Azonban nehogy félreértessem. Nem dicsekvésbepén teszem ezt a ajánlatot, hanem a ferevezetett nyilvánosság felvilágosításul.

Ezek után van szerencsém jól ismert czéget ismét nagybecsűlt jóindulatukba ajánlani, különben új berendezések, garnitúrák kibővítése, bevonása, mind-en-mű javítása, átalakítása, vagy becsérése tekintetéből. Ugyasintén bátorodom felhívni becses figyelmüket uj, vagy régi butorokat „moly mentesítő” preparatumomra, melylyel több évi módosítás után a legbiztosabb eredményt értem el.

Becsés megrendelésüket kérve maradok kiváló tisztelettel

415. 9—* **Duchony János és fia.**

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve.

LEBER GYULA első erd. sodronyszövet fonat és szita-áru gyára

Kolozsvárt, Torda-utca.

Ajánlva minden e szakmába vágó munkáit. Ugymint kertek, erdők, vadask-rték, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez való gépfonásait; pincesz, padlás, felső világossági magtár és éleekamra ablakok rostélyzatát majorsági udvarok sodrony-fonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld és porond válogatás-hoz; szikra fogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matraczok.)

Nemkülönbön zoldre festett légy-szövet, szelöl rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas, réz és czin-szövetek Kruppa sogrony-s eglyzetek különféle mintákban; fakere be foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle ezélokra igen erősen készítettnek és gyári árak szerint számíttatnak. Aczél tuskés sodr ny kertek, erdők stb. bevonásához jutányos árért fel is huzatik.

— KÉPES ÁRJEGYZÉKKEL BÉRMENITVE SZOLGÁLOK. —

300. 23—30. Kiváló tisztelettel:

LEBER GYULA.

Kerékpárt ne vegyen addig senki,

Telefon 412.

mig meg nem nézte az uj 1899 évben érkeztek, és sok czélszerű újításokkal ellátott BEL- és KÜLFÖLDI KERÉKPÁJAIMAT; különösen az angol fegyvergyár készítményeit a mely felülmul minden képezeletet, úgy csinosaság, mint finom anyaga és könnyű hajtásánál fogva Elvem kevés haszon és nagy forgalom — ezért a legfinomabb angol aczélból készült j álsú kerékpárokat felszerelve, azonnali fizetésnél 130 frttól 260 forintig. 2. átlással, női vagy férfi részére 250 forinttól 380 frtig, 3 kerekű csomagszállításra alkalmas 300 frtért, és az angol B. S. A. láncz nélkülieket 180—200 frtért adom; az anyaghibákért 2 évi kezességet vállalo: az igen t. vevőimet, ugy hölgyek mint urakat saját gépeimen, kényelmesen berendez tt nagy zárthelyű kerékpár iskolámban díjtalanul, másokat pedig 5 frt díjért tanítom meg kerékpározni.

Raktáromon vannak az összes kerékpárok részei, azok teljes felszerelése, sokféle adatylen lámpák. Ca cium Carbíd zá t kisebb nagyobb dobozokban, belső és külső gumik eső kópenyek stb. stb.

Kerékpárokat kölcsönbe is adok. órára napra, vagy heti használatra megállapítás szerint a használt kerekeket becsérélem, vagy megveszem és adok is el.

Nagy raktárt tartok Singer, Csáládi, Médium, Titania, Minerva, Gritzner kis és nagy körhajós, Howe, Cilinder, Viktoria himző és harisnya kötő gépekből.

A nagybecsű vevőimtet himezni és kötni is megtanítom. Az összes raktáron levő árukat u. m. számtalanfajta uti és verseny kerékpárok, varrógépek, különféle hinta és játéko gyermekkosik, triciklik, 4 éves kortól 12 évesig havi kis részletfizetés ellenében adom.

Ánimért 5 évig szavatolok meg nem felelés esetén, azonnal kicserélem. Egyidejűleg felhivom a n. é. közönség becses figyelmét a szakszerűen berendezett kerékpár, varrógép, mechanikai javító műhelyemre, hol minden javítandót, a legkényesebb igényeknek megfelelően (malírozva, nickellírozva) gyorsan és jutányosan elkészítem.

Minden a szakmára irányuló kérdésre felvilágosítással és kívánságra képes árjegyzékkel szolgálok.

A n. é. közönség további becses pártfogását kéri
515. 2—00.

Bernáth E. Sándor

varrógép és kerékpár kereskedő Kolozsvárt vashidnál.